

Szeged, 1914. június hó 18.

gamra. *Felajánlották nekem a szegedi fogadalmi templom építését is, mely pedig nem kis 800.000 koronás ügy, mint a pesen, hanem két és fél millió és azt is visszautasítottam.* Nem bírok már ilyen terhet vállalni. De itt egyenesen a történeti román stílussal jöttek hozzám, ez pedig — ugyebár ezt kimondhatom? — az én elkemhez legjobban hozzánőtt stílus, melyben rajongó szeretettel dolgozom. Aztán kisebb munka is, itt van Pesten, nem rótságon nagy fáradságot öreg vállaimra. Hát kijelentettem Forster bárónak, hogy *ha megtisztelnék a megbizással, vállalom*, — kivált most, mikor szegény Lechner már ugy sem építheti, fájdalom. *Bár talán a szegediek komolyan meg fognak rám neheztelni, hogy az ő fényesebb megbizásukat visszautasítottam.*

Akik már most Schulek rendkívüli szerénységét ismerik, azok tisztában vannak vele, hogy Schulek ugyanennyi kapacitásra vállalta volna a szegedi templomépítést is, mely csak akkor lett volna igazán monumentális, ha nemcsak ő tervezi, hanem ő építi is Szeged legnagyobb templomát.

— **Ki lesz Szőgyény-Marich utódja?**
Bécsből jelentik a *Berliner Zeitung am Mit-* tagnak az osztrák-magyar diplomáciában küszöbön álló személyváltásokról: Meglehetősen nehézségeket okoz Szapáry gróf, a Pétervárról okvetlenül távozó nagykövet állásának betöltése, mert az összes tekintetbe jöhető személyiségek közül csak kevés alkalmas — részben finánciális szempontból — arra, hogy a Néva partjára küldjék. Mérey báró Rómában maradt, ahol föltétlenül szükség van rá, tekintettel a helyzetre, amelyet az albániai bonyodalom okozott. A pétervári nagyköveti állomásra tehát figyelembe jöhetnének: *Pal-* laicini örgróf konstantinápolyi és *Fürsten-* berg herceg madridi nagykövet. Beszélnek még arról is, hogy talán *Forgách* gróf osztályfőnök mehetne Pétervárra, bár azt is mondják, hogy *ő a hivatalos jelölt a berlini nagykövetségre.* Annak is híre jár, hogy *Lützon* gróf szolgálaton kívüli nagykövet, aki előbb osztályfőnök, azután római nagykövet volt, reaktiváltatta magát és *Berlinbe* megy. A berlini állásra azonban úgy mondják, hogy legtöbb sánsza van *Széchenyi* gróf kopenhágai követnek, aki fivére annak a *Széchenyi* grófnak, aki *Vanderbilt* Gladyst vette feleségül. Annyi bizonyos, hogy a berlini állást könnyebb lesz betölteni, mint a pétervárit.

— **A miniszterváró Szeged.** *Bokor* Pál helyettes-polgármester szerdán adta ki *Jan-* korich Géza dr. kultuszminiszter szegedi látogatásának részletes programját, amely a következő: 1914. évi június 20. Moóri dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök ömeltóságát érkező és fogadtatása a Temesvár felől délután 3 órakor érkező gyorsvonattal a Szeged-állomáson.

Jeszeniczei dr. *Jan*korich Béla v. b. t. t. kultuszminiszter ur megérkezése délután 6 órakor a Budapest felől jövő gyorsvonattal. A Szeged-állomáson fogadják a törvényhatósági, állami, kulturális és társadalmi testületek és hivatalok. A város közönsége nézőben *Bokor* Pál helyettes-polgármester üdvözl. Bevonulás városi és magánfogadatokon a Tisza-szállóba; itt a hatóság tagjait a polgármester-helyettes bemutatja. A szállodából a miniszter és társasága átrándul Ujszegedre, ahol megtekintik az Árpád-Otthont, az állami gyermekmenhelyet, vakok intézetét, óvodát, bántási internátust, valamint az épülő tanítóképezdét és a kender- és lentermelési intézetet.

Esi fél 9 órakor szűkebb körben vacsorázik az Erzsébet-ligeti vigadóban.
Június 21-én reggel 9 órakor a fogadal-

mi templom alapkövetétele moóri dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök ur ömeltóságának pontifikálása mellett.

Az egyházi szertartás után a Somogyi-könyvtár és muzeum meglátogatása.

Déli 12—1 óra között tisztelgések a miniszter urnál a Tisza-szálló kistermében a következő sorrendben:

1. Az összes r. kath. és felekezeti papság; 2. a katonai tisztikar; 3. a kir. tábla, kir. főügyészség, kir. törvényszék, kir. járásbíró és kir. ügyészség; 4. a középiskolák küldöttsége; 5. az elemi iskolák küldöttsége; 6. az állami hivatalok küldöttsége; 7. a fogadalmi templom és a többi kulturális egyesületek küldöttsége.

Déli 1 órakor városi díszbevonás a Kass „Otthon” helyiségében. Részvétjegy személyenként 10 korona.

Délután fél 4 órakor autókön kirándulás az Alsótanyára, ott az iskolák megtekintése.

Este 8 órakor az alsótanyai város tanyáján vacsora. A vacsorát dr. Lázár György polgármester udvari tanácsos ur ömeltósága adja.

Június 22-én. Délelőtt 9 órától kezdődőleg a városi kulturintézmények megtekintése és pedig a következő sorrendben:

1. Tanítónő képezde; 2. siketnéma intézet; 3. városi főgimnázium; 4. városi zenede; 5. állami felsőbbteleány iskola; 6. városi felsőkereskedelmi iskola; 7. zsidó templom és iskola; 8. rókusi templom és elemi iskola; 9. Madách-utcai polgári finiskola; 10. református templom és iskola, 11. Dugonics-utcai polgári leányiskola; 12. állami főgimnázium; 13. Szent György-téri elemi iskola; 14. állami főreáliskola; 15. állami felsőkereskedelmi iskola; 16. növédő egyesület napközi otthona. Ezenkívül a miniszter ur kívánságára esetleg a többi kulturintézetek megtekintése.

Déli 1 órakor dr. Cicatricis Lajos főispán ur ömeltósága ebédet ad a miniszter ur tiszteletére a Tisza-szálló kistermében. Délután 3 órakor a gyorsvonattal elutazás. Szeged, 1914. június 17. *Bokor* Pál, helyettes-polgármester. — A miniszter látogatásával kapcsolatosan a főispáni hivatalból a következő értesítés közlésére kérték föl bennünket:

A miniszter ur Szegeden tartózkodása alatt június 21-én déli 12 órától délután 1 óráig fogadja a testületeket és a kihallgatásra jelentkező magánosokat. Felhívatnak mindazon testületek és magánosok, kik a miniszter ur ömeltósága elé járulni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat, kérelmük rövid ismertetésével Szeged szab. kir. város főispánja titkári hivatalában (Városháza I. emelet 18. sz.) délelőtt 9-től 12-ig személyesen bejelenteni sziveskedjenek. Be nem jelentett testületet, vagy magánosokat az idő rövidségére való tekintettel a miniszter ur nem fogadhat.

— **A konstancai találkozás után.** Egy kiváló politikai személyiség, aki *Károly* román király meghívására részt vett a konstancai ünnepeken, *Neue Freie Presse* tudósítója előtt a konstancai entrevue alkalmából szerzett benyomásairól így nyilatkozik:

— Mindnyájan meggyőződünk, hogy *Románia és Oroszország között az összes balkáni kérdésekre vonatkozólag egyező nézeteket állapítottak meg és hogy a balkáni népek sorsa mindenekelőtt ennek a két hatalomnak elhatározásaitól fog függni.* A meg egyezés alapját a bukaresti béke képezte és aki annak megváltoztatására törekszik, az *Romániát és Oroszországot ellenségként fogja* utjában találni. Feltűnt, hogy miesoda melegséggel foglalt állást a király felköszöntőjében e békeszerződés fentartása mellett, a melyet a balkáni egyensúly regulátorának mondott és azt, hogy a bukaresti béke által teremtett helyzetet véglegesnek és meg nem változtathatónak tekinti, bizonyítja a körülmény, hogy a cárt kinevezte éppen ama gyalogezred tulajdonosává, amely elsőnek vonult be Szilisztríába és foglalta el ezt a bolgár várost. Általános a meggyőződés, hogy *Ká-*

roly hercegnek, a cár legidősebb leányával való eljegyzése végleg elhatározott dolog. Az esküvő csak egy év múlva lesz, amikor a herceg befejezte németországi katonai szolgálatát. Az, hogy *Károly* herceg Konstanzába utazott és szívélyes módon foglalkozott *Olga* nagyhercegnővel, arra enged következtetni, hogy a fiatalok tetszenek egymásnak.

— **Torontál vármegye a királyhoz.**

Torontál vármegye legutóbbi rendkívüli közgyűlésén az elnöklő *Dellimanics* Lajos dr. főispán napirend előtt megemlékezett azokról az aggodalmas napokról, mikor a király kedvezőtlen egészségi állapota az egész országot fájdalmas érzésekkel töltötte el. Ez a felhő most eltávozott a láthatárról, a király ismét egészséges és a gondviselés nagy feladatainak elvégzésére ismét képessé tette. Indítványozta tehát a főispán, hogy a törvényhatóság adjon lelkes örömeinek kifejezést és alattvalói üdvözlétét feliratilag juttassa a trón számolya elé. A közgyűlés a főispán indítványát egyhangulag elfogadta.

— **A szegedi szintársulat Marosvásárhelyen.**

Egyik fővárosi lap írja, hogy *Hofbauer* marosvásárhelyi polgármester és *Almássy* Endre szegedi szinagazgató között elvi megállapodás jött létre, amelynek értelmében Marosvásárhelyt a jövő szezonban a szegedi szintársulat játszanék. — Ez a hír — ha tényleg Marosvásárhelyen játszik majd a társulat, — fölidézi a kérdéseket, vajjon *Gyulára* ezután nem mennek-e a színészek, vagy a szegedi szezon megrövidül-e? Marosvásárhely eddig jó város volt a szinagazgatóknak, — viszont, hogy *Almássynak* bevállal-e, nem lehet tudni.

— **Glattfelder püspök pásztorlevele.**

Glattfelder Gyula dr. megyéspüspök most boesátotta ki legújabb főpásztori körlevélét, amelynek bevezető részében megemlékezik *Csernoch* János dr. hercegprimás báborsói kinevezéséről, amelyről az egész magyar katolikus világ őszinte örömmel vett tudomást. Szóvá teszi ezután a körlevél a régi temesvári papnevelőintézet és templom lebontását és az új papnevelőintézet építését. Szent István napjának megünneplésére vonatkozólag megemlíti a körlevél, hogy *Glattfelder* Gyula dr. a március hónapban megtartott püspökkari konferencián a püspöki kar tagjait kérte, hogy a Szent István napján tartani szokott kömmeneten lehetőleg személyesen is jelenjenek meg. Ezt a kérést a püspök most megismétli, mivel fájdalommal tapasztalható a Szent István napi körmenet iránt való érdeklődés hanyatlása. Felhívja a püspök azokat a papokat, akik a nyár folyamán lelkigyakorlatok megtartása végett *Mária-radnán* a ferencrendiek zárdájában, továbbá a *Mária-Kongregáció* budapesti otthonában, vagy Szent Gábor házában *Mödling* mellett jelentkezzenek. Végül megemlékezik a pásztorlevél *Jászai* Géza püspök haláláról azzal, hogy a szegedi plébániára hirdetett pályázat július végével jár le.

— **A radikális párt vezérei Szegeden.**

Vasárnap délelőtt alakul meg Szegeden a radikális párt, amely alkalmából az országos párt vezéregyéniségei fognak megjelenni a hirdetett népgyűlésen. Ertesülésünk szerint *Vámbéry* Rusztem dr. és *Jászai* Oszkár dr. egyetemi tanárok, *Kernstok* Károly festőművész, *Biró* Lajos, *Szendé* Pál dr., *Polányi* Károly dr. és *Rubin* László dr. vesznek részt a gyűlésen és minden valószínűség szerint beszélni is a népgyűlés programja keretében. Amint ebből a névsorból látni lehet, a progresszív irányu magyar értelmiség vezetőinek színe-java keresi föl Szegedet, melynek társadalma bizonyára személyes érdeklődéssel fogja megtisztelni a kiváló egyéniségek előadását még akkor is, ha politikai irányukkal nem mindenben ért egyet.